

VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor. Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor. Egy óra 1 kor.
Lelkesek, tanítók, községi jegyzők 8 koronáért kapják a lapot.
Egyes szám ára a csütörtöki lapból 8, a vasárnapiból 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
dr. Matkovich Tivadar.

Lapfőadósnos:
lfj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Veszprém, Buhim-
utca 9.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok
az utcán is árusíthatnak.

Noé galambja.

Már csak annyiban hasonlíthatjuk az öreg cernagóc királyt, Nikitát Noé galambjához, hogy ő hozza elsőnek a béke olajágát; meg hogy a hajazata bizony már galambosz. Egyébként inkább a kányához vagy a rókához lehetne őt hasonlítani, mert szeretet is, tud is illetékelen zsákmányt szerezni magának.

Azt azonban mindenki kénytelen elismerni róla, hogy eszes, éleslátású ember, igen tájékozott politikus és végtelen ügyes diplomata, aki a legkritikusabb helyzetben is feltalálja magát s ha esnie kell, mindig talpra esik, mint a macska.

Ezért a béketárgyalásoknak megkezdéséért hozzánk intézett kérelmét nem az ő országának kis terjedelme s hadseregének kisebb létszámához mérten kell értékelnünk. Az ő országával való béke létrejötte nem sokat lendítene a többi ellenséggel szemben való helyzetünkön, ha egyébként nem mi volnánk azokkal szemben olyan óriási előnyben és fölényben, mint a milyenben tényleg és valósággal vagyunk. Hanem értékelnünk kell a szerint, hogy Nikita királynak ez a lépése a legklasszikusabb bizonyíték arra nézve, hogy neki már az ántántól

nincs és nem lehet semmi várni és remélni valója; hogy azok részéről is ami még történik, az a kétségbeesett végvonaglás s hogy azoknál is nemsokára „*finita la comedia*”.

Ha ezt nem látná, nem tudná Nikita király és az ő kormánya, akkor bizony nem kérte volna a béketárgyalások megkezdését. És kiváltképpen *nem tenné le feltétlenül a fegyvert*. A cernagócok erős, vitéz és szívós nép! Az utóbbi tekintetben olyan mint a pék, amely néhai (Hermann Ottó tudná megmondani) képes hosszú ideig koplalni és koplalva lesni a zsákmányra.

Megtennék ezt a montenegróiak is, ha a reménységnek csak a legparányibb sugára biztatná őket. De mert nem teszik, tehát ilyen reménységük nincs.

A tény fontosságát emeli az is, hogy Nikita bizonyára alaposan ismeri az ő szövetséges társainak erőviszonyait. Amilyenek voltak és amilyenek most. Talán alaposabban mint azok maguk. Nikita reális ember és csak akkor választ egy utírányt, ha annak követése credménnyel kecsegteti vagy arra elkerülhetetlenül kényszerítve van. Ő tehát tudja, miért választotta a békének útját.

Végre eme lépésnek nagy, talán a legnagyobb jelentőségét az a benső rokoni kapocs adja meg, amely a montenegrói királyt az olasz uralkodóhoz fűzi. Mert egyáltalán nem valószínű, hogy Nikita a jeje, helyesebben a leánya tudta nélkül és akarata ellen határozta volna el magát; sőt az a valószínű, hogy az ő tudtával és beleegyezésükkel cselekedett. Ebből viszont az következik, hogy kilátás lehet reá, hogy nemsokára az olaszok részéről is fölhangzik a *mea culpa*.

Már pedig, ha ez megtörténik, a mire nagy a valószínűség, ennek a következtése az lesz, hogy biztos győzedelmünket, amely ha várat is magára feltétlenül el fog következni, jelentékenyen rövidebb idő alatt érjük el. Ami ott, ahol a harc naponként sok 100 millió értéket és sok emberéletet követel, magában véve is nagy előny; ha ugyan az ántánt lenne annyira bornirt, hogy azt a siker legkisebb kilátása nélkül, a megsemmisülésig végig küzdje, amit azonban nem hiszünk. Akkor pedig mielőbb remélhetjük, hogy az áldásos béke hajnala felragyog s lassacskán behegednek azok a vérző sebek, amelyeket a rettenetes vész mindenfelé osztott. —cht.—

A feketelelkű.

Irta: Lőrinc György.

Láttatok-e valaha, bár akárhol is, olyan ünnepet, amilyen a magyar földé Péterpálkor, mikor a kasza megcsendül? A teremtés és a munka, a gondviselő Világszellem és az emberi akarat szövetséges ünnepe az. A földből előtör a dal és bezeng mindent. Dalol a csöszkunyhó és márványkastély; dalol a domb és a róna; dalol a sarló és a gazdája. A mezők a legbujább és a legszelidebb színekkel tobzódznak és a melódiák versengenek. Ez együtt a magyar föld dala; a legszebb muzsika a világon: aratásnak hívják.

*

Ezidén a magyar földön nem volt aratás. Pedig olyan termés volt, a minőre az idők bajvivői, az aggastyánok se tudnak példát. Se fagy, se jégeső, se árvíz meg nem dézsmálta. A kalász kövér és duzzadt volt, húsz magot ígérő. Olyan kevélyen himbálózott az ösztövérszalmaszálan, mintha mindenik külön egy-egy kis granárium volna.

És mégsem örült senki sem. A mosolygó világot könnyes szemmel néztük és másféle aratásra gondoltunk, messzi vidékek véres kaszái közé. A hol a dalok királyi madara is röpdesett, a szárnyai zászlók voltak. A pálfalvai ájtatos templomjárók is, ha vasárnap hajnalán végigtekintettek a ragyogó határon, csak kételkedve sóhajtoztak:

— Vajjon eszokolódik-e a jó Isten, vagy vigasztal? Hogy epp most tudta adni ezt a töméntelen termést?

Senki se felelt. A sarló hallgatott. És Karvaly Ambrus a fejét csóválta. Komoran, a vastag szemöldöke fölött az aggodalom vasráncával Ott állottak meg, a paszabi dűlőn, ahol Szó Kálmánné a sovány kukoricáját kapálgatta. A bíró, Tarci Mihály, töprengően nézett szét.

— Ki aratja ezt le? — kérdezte félhangosan és a nagy kezével majd bekerítette a dűlő aranyabláit. — Ki aratja ezt le?

Karvaly Ambrus kedvetlenül félreformult.

— Ki aratná? — szólt. — Majd le aratja a muszka.

A bírónak a lélekzete is elállott, úgy megjegyezte. Szó Kálmánné letette a kapát. A tizhónapos kis árváját meglóbálta a bölcsőnek kifeszített ponyvában.

— Hogy még van szive ilyet mondani! Nem hiába is hívják feketelelkűnek! — morogta haragosan. — Hát az én szegény uram azért esett el? Hogy a feketelelkű ilyeneket mondhatson!

A feketelelkű. Az Karvaly Ambrus volt. A zsupori molnár, a falu volt molnársja, aki harminc esztendőig szedte a busás vámot Pálfalván. Nem is hiába. Már régen eladta a malmát, drága pénzen s most éli világát. Egmagában, a gonosz aranyaival. Résztvét-

lenül és hűlegén, a más ember bűjáb-baját meg nem látva. A Szó Kálmánnéét se, pedig őt is a háború juttatta özvegyi sorba.

Estére úgy futott végig a feketelelkű kegyetlen jóvendölése a falun, mint a kukicszó, a mi közeli halált hirdet.

— A muszka arat! A muszka! A feketelelkű mondta!

Duzzogtak, morogtak, olykor káromkodtak is. És haragos szemmel néztek a Karvaly Ambrus portája felé, szidalmakat szórva a feketelelkűre. Csak négy özvegy hallgatott és a szemét törülgette. Névszerint Szó Kálmánné, Kovács Ferencné, Bódi Gergelyné, meg Pelle Gáspárné. Mind a négynek a férje elesett. Egyik a Kárpátokban, másik Galiciában, Görzben. Bánták is ők már, ki arat! A gazdálan kaszát nézték, a mi ott csüggött fönn, a padlásablakban, mintha arrafelé bámulna, amerre Szó Kálmánék elmentek, tavaly, bokrétság sapkával, dalolva. Hogy sohase jöjjenek többé haza aratni.

*

Pedig hát végre is a feketelelkűnek lett igaz. A muszka csakugyan megérkezett. Nem azok, akik úgy inultak el, hogy majd végiggázolják a drága magyar földet, hanem azok, akiket a magyar vitézek kötöztek guszba. Fegyvertelen, lerongyolt, szegény muzsikusok. Itt is csak olyan rabok, mint otthon. Neki-estek a Kerekrethly méltósága sok száz holdjának és szótalan arattak reggeltől napestig.

A háború.

A miniszterelnöki sajtóosztály táviratai.

Höfer jelentése.

(Január 15.) Orosz harcér: Kelet-galicában és a besszarábiai határon az eddigieknél **hevesebb és véresebb** csaták folynak. 12-14 sor mélységű hadoszlopban, ötször támadtak az oroszok, de mindannyiszor véresen **visszavertük őket**, nem ritkán közeli szuronyharcokban. Az ellenség borzalmas veszteségeinek mértékétől szolgálhat az a körülmény, hogy egyetlen osztrák-magyar dandár harcveronalon szakaszán 1000-nél **több orosz hullát** számláltak meg. Két orosz tiszt és 140 legény esett foglyul. Összes állásainkat **megtartottuk**, az ellenség egy talpalatnyi **tértelonyt se tudott elérni** — Olasz harcér: Az olaszok újra Malborgoth és Raihi közsegeket ágyúzták. A görzi hídfőnél, Oslavijánál **elfoglaltunk** egy erős nagy erővel megszállt olasz hadállást. Egy ellenséges repülő eredménytelenül dobott Latasch-ra bombákat. — Délkeleti hadszíntér: Üldözött csapataink **megszállották** Spiczát. **Cetin-jében 154 különböző löveget, 10.000 pus-kát, 10 gépfegyvert, sok löszert s egyéb hadiszert zsákmányoltunk. A Lovcsen-nél pedig 45 löveget. Foglyaink száma 300. Csapataink rohammal foglalták el a Gradina-magaslatot.**

Német jelentés.

(Január 16.) Nyugati harcér: Egy Bólke hadnagy által lelőtt angol repülő tüzérségi tűzünkben elégett. Keleti harcér: Linsingen csoportjánál egy orosz támadást az osztrák-magyar **meghüsitották**. — Balkáni harcér: Spizza elfoglalásával és Sziomeréba való bevonulásunkkal az Antiváriból Virgazárra vezető vasutvonal, melyen az ellenség pótsapafokat szállít, **veszélyeztetve van**. Monarkianknak a háboru elején önként feladott csücskét megtisztítottuk az ellenség-től és Antivári kikötőt **veszélyeztetjük**.

Höfer jelentése.

(Január 17.) Orosz harcér: Az oroszok **veresége** tegnap harci színterre vezetett. Volhyniában egy portyázó csapatunk **megsemmisítette** az oroszok előállításának egy csapatát. — Olasz harcér: A tengeremelléki

harcveronalon fokozódott az ágyuharc. A tegnapi jelentett oszlavijai foglalás alkalmával 933 foglyot, köztük 31 tisztot ejtettünk, 3 gépfegyvert és 3 aknavetőt zsákmányoltunk. A tolméini hídfőnél is **elfoglaltunk** egy ellenséges árkot. A tiroli harcveronalon is élénkebb volt az ágyuharc. A tiroli vadászok most ünnepezték alapításuk 100-ik évfordulóját. — Délkeleti harcér: Grahovi üldözés közben 250 montenegrót fogtunk el és egy löszerraktárt zsákmányoltunk. Beranénál 300 foglyot szállítottunk be.

Német jelentés.

(Január 17.) Nyugati harcér: Ellenséges monitor hatástalanul löfte Vestende vidékét. Az angolok Lille város belsejére tüzeltek. — Keleti és balkáni harcér: **nincs változás.**

Török jelentés.

(Január 15.) Kaukázusi-front: Az Aras-folyótól egyfelől a Narman patakig, másfelől a Karatos hegyig intőzött ellenséges támadásokat **visszavertük**, az ellenség **borzalmas veszteségeivel**. — Dardanella-front: A Sed il Bahri zsákmány között van 15 ágyú, nagy tömeg munió, több száz munió kocsi, kétszáz más kocsi, számos automobil, motoros és egyéb kerékpár, sok tábori vasúti anyag, állatok, száznál több kórházi sátor, 1 egészségügyi tábor, sok láda gyógyszer, ötvenezer gyapjú takaró, rengeteg konzerv, több millió kilogram zab, árpa. Összes ötven millió korona értékben.

Miniszterelnökség sajtóosztálya.

(Január 17. este 6.) **Gróf Tisza István miniszterelnök a képviselőház mai ülésén bejelentette Montenegro kapitulációját.**

Höfer jelentése.

(Január 18.) Orosz harcér: Besszarábiai és keletgalicai határon tegnap sem támadott az ellenség. Csak Ravancnál **vertük vissza** az ellenséget. Árkaikat betemetjük és drót akadályokat állítottunk fel. József Ferdinán főherceg serege 3 orosz előretörést

vert vissza. Olasz harcér: a tenger melletti és tiroli vonalon ágyuharc. Oslaviai templomdóbról csapatainkat visszavertük. — Repülőink olasz repülőket leszállásra kényszerítettek és az ellenség táborára bombákat dobtak — Délkeleti harcér: Montenegro királya és kormánya feltétlenül le tette a fegyvert és béketárgyalásokat kért.

Német jelentés.

(Január 18.) Nyugati harcér: Lenzenben az ellenséges tüzelés 16 polgárt részben megölt, részben megsebesített. Keleti harcér: hóviharak miatt csak itt-ott voltak járőr-harcok.

Höfer jelentése.

(Január 19.) Orosz harcér: A keletgalicai és besszarábiai határon lefolyt 24 napos harc eredménye az, hogy a **130 kilométer széles harcér minden pontján teljes győzelmet arattunk.** A győzelemnek részese a monarkia összes népeiből való seregeink minden dicséreten fölül álló vitézsége és a fűzéség megértő és ügyes támogatása. Csak így lehetett a nagy politikai és nagy katonai célok elérése érdekében összecsoportosított nagy orosz erőket, azoknak súlyos veszteségével legyőzni, úgy hogy **70.000 (hetvenezer) embert** visszett **halottakban és 6500 embert foglyokban.** — Olasz harcér: A görzi szakaszon tüzérharc volt, a San Michele lejtőjén ellentünk intőzött támadást visszavertük. — Délkeleti harcér: A montenegrói fegyverletétel iránti tárgyalások megkezdődtek. Seregeink beszüntették az ellenségeskedést. Tengeri repülőrajunk bombákkal felgyújtotta az anconai pályaudvart, a villamos művel és egy kazárnyát.

Veszprémmegyei Ujság.

Lapunkra 1916. január 1-től kezdve új előfizetést nyitunk.

Előfizetési ár:

egész évre 12 K
fél évre 6 „
negyed évre 3 „
egy óra 1 „

Egy feketelékű, nyalka kis cserkeszgyerek is volt közöttük, de azt nem szerették, mert vidáman füttyörészett, mintha otthon volna. Máskülönben a kaszások alatt omlott az élet és a lábuk alatt csak úgy nőttek a természetes kazlak, mintha csakugyan aratás volna. Az első napokban megsodáltak a kabócázóld gunyájukat, a lapos muzka sapkát. Aztán megszokták, figyel se vetett rájuk senkise. Csak, hogy mindig olyan éhesek voltak, hát hordták nekik enniválót, tejet, szalonnát, kenyeret.

Már mindent learattak. A cséplőgép is megszólalt. Az is, mintha valami nagy bánatot bűgött volna szerzte a völgyben. Csak egyes-egyedül a négy özvegy búzája állott akkor is. Arra nem gondolt senkise.

Vasárnap virradóra aztán Szó Kálmán, a hogy kinézett a Paszab-dűlőre, szemé-szálja elállt. A búzája egy szálíg learatva, huszont rendes keresztbe kötözve, ott feküdt elhő. Csak be kell hordani. Az özvegy ezt nem értette.

— Ki aratta le? — kérdezte sorra a falut. De az emberek a vállukat vonogatták.

— Kigyelmednek jobban kell tudni.

— Én bizony nem tudom.

Hétfőn reggelre a Kovács Ferencné búzája, kedden a Bódi Gergelynéé, szerdán a Pelle Gáspárnéé került sorra. Már akkor az egész Pálfalva a csudájára csődült.

— Ki aratta le? — tanakodtak. — És éppen éjszakának idején? A mikor csak a tilos uton járók vannak ébren? És valaki learatja a négy özvegy búzáját! Kicsoda?

Az öreg Csontosné, a vén boszorkány csak hümmögött.

— Tán a Szó Kálmán, a Bódi Gergely, a Kovács Ferenc, a Pelle Gáspár hazajáró lelke kóborolt itten — szolt litkozatos képet vágva. — Hogy éjszakának idején kenyérré valót arasson az özvegyének, az árváinak.

Azon kapott is Badács Gida, a kisbíró. Az ám. Tegnap, a hétvásárról jövet egy éjféltájban láttam is, ahogy ott gyűtteni el a Bódiné tagja alatt. Söhogás ütötte meg a fülemet, alig mertem odanézni. Hát látok egy fekete embert, a hogy kaszál. Szinte összenőtt az éjszakával, olyan sötét volt. És csakugy szállott a kezibe a kasza. Hát keresztet is vettem.

Arra Kusza Danyi is bátorságot kapott. Ő is látta a fekete embert, tegnapi éjszaka. Mikor a lovát patkoltatni járt a karagysói kovácsnál, mert a pálfalvai is odavan a háboruba. A Bódiné földjén kaszált a fekete ember. Meg úgy látszott, mintha két hegyes szarva is lett volna.

És Kusza Danyi is keresztet vetett. Nehogy a gonosz megkönyékezze, nyilván. Ellenben a vén Csontos a pipája mellől foghegyről odavetette:

— Nyavalyát! Szarva volt? A feketelékű aratott. Annak pedig sose volt szarva. A hihetlenség mordult végig az emberekben.

— A feketelékű? A Karvaly Ambrus? Ilyenket! Na! Akárki is, de az nem! A feketelékű.

Tarcsi uram azonban, szószerint vette a dolgot. Mint hivatalos ember, ő majd a végére jár.

— Elmegyek hozzá. Nekem hiába tagadja. Leolvasom a ravasz képirül.

És elment. És a feketelékűt az ágyban találta. Hogy tüdőgyulladás van, azt mondta, meghült.

— Tán az écczakai kaszálásban? — célozgatott a bíró.

A feketelékű lázasan ráförmedt. Beteg, suttozó rikácsolással:

— Mi bolondokat beszél kend, Tarcsi uram?

— No, mert a népség azt beszéli. Meg hogy valami fekete ember, akinek szarva volt. Az ördög.

— Az ám. Aztán hol vette az ördög a kaszát, Tarcsi uram? Tán kigyelmed adta oda neki?

Arra meg a bírót futotta el a pulykaméreg.

— Nem vagyok én feketelékű, hogy a sátánnal cimboráljak?

Lapunk az utcán is árusíttatik. Egyes szám ára a *csütörtöki* lapból 8 fillér, a *vasárnapi* lapból 16 fillér.

Leleksepek, tanítók, k. jegyzők évi 8 koronáért kapják a lapot.

A kindóhivatal.

Hirek.

— **Halálozás.** Pintér Vilmos a veszpréme gyházmegyei alapítványi pénztár könyvelője elhunyt január 13-án 55 éves korában. Temetése január 15-én volt. — Özv. Zsoldos Pálné született Galamb Irma e hó 14-én váratlanul elhunyt. Temetése nagy részvét mellett január 16-án volt.

— **Kegeletes adomány.** Ugy halljuk, hogy gróf Eszterházy Jenő a Tizes-malom telkét ingyen ajándékozta a városnak, hogy azon gróf Eszterházy Pál és a háboruban elesett többi pápai vitézeknek emlékművet állítsanak.

— **A jó tanulóknak** Dr. Óvári Ferenc ország. képviselő a kegyesrendiek veszprémi főgimnáziumának 145 koronát, a veszprémi keresk. iskolának 85 koronát, az iparos tanonciskolának pedig 25 koronát küldött a szorgalmas és jó magaviseletű tanulók megjutalmazására.

— **Jóteknony hangverseny.** A pápai leányegyesület február 1-én nagyszabású jóteknony hangversenyt rendez a Griff szállóban.

— **A villamos telep átvétele.** Kletzár Miksa árvaszéki ülnök és dr. Sándorfi Kázmér ügyvéd megelébbheztek a villamos telep házi kezelésbe vétele illetébelől Veszprém város képviselőtestülete által elfogadott kezelési és üzemviteli szabályrendeletet. A felebhezés azonban csak extra dominium, birtokekon kívülnek fogják tekinteni, mért az igazgatóság ennek dacára meg fogja kezdeni a közgyűlés utasítása folytán a működését.

— **Sok az eskimó, kevés a főka.** Ilyenformán vannak Pápán is a fával, aminek, bizonyítékul szolgál az, hogy mult pénteken legalább 500-an jelentkeztek „fairatásra” a városházán. Minthogy azonban a

— Na én meg feketelelkű vagyok.

A párnája alatt kotorászott. Aztán valami pápát nyújtott a bíró felé. Az bizony száz korozás bankó volt, semmi más. A bíró hüledezett is.

— Mirevaló ez, Karvaly uram?

— Ne azon törjék a fejeket, hogy ki aratta le. Hanem azon, hogy ki hordja be. Nehogy rá szakadjon az eső. Arra adom ezt a pénzt. Mért magam beteg vagyok. Lát-hajja kigyelmed.

A bíró megilletődött. Hol a bankóra, hol a feketelelküre nézett. És aztán kifelé indult.

— No ezért meg is áldja az Isten.

A feketelelkű csöndesen utána szólt:

— Aztán ne sajnálják ám attól a négy szegény özvegytől, bíró uram. A haza... Tudja kigyelmed. Hogy olyan fiatalon elpusztultak... Meg az árvák.

Befordult a fal felé. Köhögött. Egy szót se szólt többet. Ugy feküdt ott, elhagyva, mint a gazdátlan kutya. És tán soha se fogja megtudni senki, hogy ki aratta le az özvegyek buzáját. Hacsak valami kőbor szellő szárnyán a Szó Kálmán, a Kovács Ferenc, a Bódi Gergely, vagy a Pelle Gáspár hazajáró lelke valamikor csakugyan Pálfalvára nem vetődik még, hogy az árvák fejét titokban megsimogassa. Vagy ha a pap véletlenül ki nem kottantja, tán nem is olyan nagyon sokára, a feketelelkű temetésén. Hogy legalább az emléket attól a csunya ragadvány névtől megtisztítsa.

*) Az „Igazmondó” 1915 évfolyamának 40. számából.

a városi tanács nem bír isteni hatalommal mint Krisztusurunk, aki 10.000 embert vendéglét meg öt kenyérral, ennél fogva a még meglevő 60 öl fából nem is juttathat a kérelmezők mindegyikének. Valószínűleg majd olyan formán segít a dolgon, hogy az uradalom által ajándékozott 105 öl fát is meghozatja, a grófi uton fennmaradt 300 db fát pedig kivágatja a város. Nálunk Veszprémben elég nagy a faszükség. Azért újabb vágási engedélyt kért a polgármester.

— **A városi husszék.** A veszprém városi husszék, a lapunk előző számában megjelent hírdetés értelmében ismét mérsékelte az árakat. — Örülünk ez intézkedésének, mert látjuk benne a törekvést, hogy az amugy is agyonzaklatott közönségen fokozatosan segíteni akar. Épp azért nem bánjuk, hogy szóvá tettük az ügyet, ha annak idején talán meg is nehezettek egy kissé reánk. A közmondás is azt tarja, hogy jobb az első harag, mint az utolsó.

— **A veszprémi rendőrség 1915. évi működése.** Közigazgatási ügy 5919, kihágási 467, büntügy 215. Kihágási ügyben kiíratott összesen 9413 kor. 24 fill., ebből befolyt 5556 kor. 49 fill., elzárásra átváltottatott 2585 kor. 15 f., hátralékban maradt 1281 kor. 6 fill. A kihágási ügyek közül megelébbheztetett 24, 19 ügyben pedig a büntetés végrehajtása egy évi időre felfüggesztetett.

— **A főnyeremény.** Benkő sorsjegye bankó; Kiss

szerencséje nagy; s így tovább, ajánlgatják a sorsjegyeiket a nyerni vágyó közönségnek. És úgy áll a dolog, hogy ezeknek az uraknak a segítségével, vagy anélkül könnyebb egy főnyereményt csinálni, mint Veszprémben egy törényt kapni. Ha meg kap az ember, akkor nincs benne köszönet, mert többet kér, mint az a portéka ér, amit elhoz. Szóval ezekre igazán áll az, amit néhai való Tisza Kálmán miniszterelnök és pénzügyminiszter mondott egy panaszkodó atyainak: „Ja, barátom! az adófelügyelőnek senki sem tud parancsolni ebben az országban. Még én sem!”

— **Eső után köpönyeg.** A hadügyminiszteriumnak 109.171. X. szám alatti rendeletével szemben, amely az eddigi kellemlen tapasztalatok folytán megtiltja, hogy a mezei munkákra használt hadifegyverek magánháznál lakjanak, az *Omge* állást foglalt, a rendelet visszavonását kéri s azt, hogy az abban foglalt tilalma csak ott lépjen hatályba, ahol közérdekekből ütköző tények vagy szabálytalanságok hivatalosan megállapítottak. Ez annyit jelent, hogy a rendelet határozmányai nem mint preventív, hanem csak mint represszív intézkedések szerepeljenek, vagyis csak akkor lépjenek érvénybe, mikor valahol a kellemetlenség vagy baj már megtörtént. — Nagyon csodálkozunk az *Omge* magartatásán. Csudálkozánk még akkor is, ha a hadügyminiszteri rendelet amez Intézkedése, hogy ezután a foglyok egy közös szálláshelyen lakjanak, a gazdaközönségnek valami nagy kárára, a magánháznál való elhelyezés pedig valami nagy előnyére lenne, mért a magasabb közérdek elől ki kell térnie, a még oly jogosult magánérdeknek is; még inkább csodálkozunk, mért nem tudjuk megérteni, hogy a foglyok ~~is~~ vagy ott, így vagy úgy berendezett lakhelye, egyáltalán káros vagy hasznos lehet a gazdaközönségre. Azt pedig merjük állítani, hogy akkora érdek semmi esetre sem fűződik ehhez a kérdéshez, amely miatt kívánni lehessen, hogy a hadügyminiszteriumnak ezt tárgyazó rendelete olyan *eső utáni köpönyeg* értékével és jelentőségével bírjon.

— **Garzdálkodó muszkák.** A pápai főutcán pénteken este két részeg orosz fogoly összeveszett egymással s meg is bicskázta volna egymást, ha az éjjeli őrző biztonszági vállalat tulajdonosa, Szűcs Mihály közbe nem lép és az egyiket be nem kíséri

a rendőrségre, míg a másik megfutamodott. Visszaviszik őket a dunaszerdahelyi fogolytáborba. Bár otthon bicskázna le, ha nem is egymást legalább azokat a gazembereket, akik immár céltalanul hurcolják őket a csatátérre, mint a marhákat a vágóhidra.

— **Vizbe fult iparostanonc.** Icsik Henrik veszprémi cipészinas f. hó 16-án délután 2 órakor több társával kiment a Nagytó jegére csuszálni. A parttól mintegy 8 méternyire a jég beszakadt alatta és minden menekülési kísérlete hiábavaló volt. Rigó György rendőrtizedes és Tamásévics Sándor népfelkeltő azonnal a segítségére siettek, elkezdték a parton a jeget törni, hogy így behatolhassanak a fuldokló fiuhoz; hoztak egy teknőt és abba beszállva akartak odajutni, azonban a teknő nagyon bizonytalan volt, épp azért deszkákat szegtek alája. De a derék mentők minden igyekezete kárba vesztett: beljebb menni nem tudtak, mért a beszakadás táján a víz már embermagasságu és így a saját életük lett volna veszélyben. Ez alatt pedig a szegény fiu belefult a vízbe. A kiszállott rendőri biztonszág gondatlanságot sem állapított meg, mért kiderült, hogy a fiut gazdája Strenner György iskolába küldte, azonban ő iskola helyett csuszálni ment.

— **Mezei egerek irtására „Ratin” tenyészet.** A palkányok, hörcsögök, ürgek, egerek irtására már régebben jó sikerrel használták a „Ratin”-t. Dr. Raebkter újabb megkísérelte a mezei egerek irtását „Ratin”-nal, melyre a száz tartomány földjei kedvező alkalmat nyújtottak. Az említett területen már a „Ratin” kihelyezését követő harmadik napon több ezer hullát találtak a földkeken, míg a vadállomány, vagy más szabadon élő állatok között elhullás nem fordult elő. A „Ratin” tenyészet tehát mezei egerek pusztítására határozottan alkalmas. Bővebb felvilágosítással szolgál, a „Ratin” vezérképviselet, Budapest, VII. Rottenbiller-utca 30. szám.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Folyó hó 18-án délelőtt a hosszú-utcai fürdőházban Garab István népfelkeltő a felett való elkese-redésében, hogy a pótszemlén bevált és be kellett vonulnia, öngyilkossági szándékból lügköldötöt ivott. A mentők a kórházba szállították.

— **Költségek statisztika.** Valaki kiszámította a háboru elmúlt 17 hónapjának költségeit. Ámbár az adatok csalhatatlanságára nem mernék esküt tenni, érdekesnek érdekes. E szerint valamennyi hadviselő fél összes költségei 160 milliárd koronát tennének ki, amelyből egy hónapra 9 milliárd, egy napra 300 millió korona esik. Az 1870—71 német-francia háboru költségei összevissza állítólag 3 milliárd koronára rugtak. (?) hiszen Franciaország 5 milliárdot fizetett!) A 8 hónapi időtartam egy-egy napjára esett tehát 15 millió. A 16 hónapos orosz-japán háboru 9 milliárd költségből egy napra 17 millió korona esik. Megjegyzni az illető, hogy 1914. júliusában a hadviselő államok 170 milliárd adóságból a mi Monarkianknak volt 18, Németországnak 35, Angolországnak 41, Franciaországnak 21, Oroszországnak 25, Olaszországnak 7 milliárd korona adósága. Azt véljük, nem csatlódunk, ha azt hisszük, hogy a háboru végbefejezése után ez az adóság egyik-másik államnál tekintélyes összeggel növedni fog.

— **Vénusz rabbiincsbén.** A veszprémi rendőrség a héten ismét két nőt állított elő titkos kéjelgésért, kik a bizonyítási eljárás után el is ítéltettek. Büntetésük kitöltése után átadatnak a városi kórháznak gyógykezelés végett. Az egyik a letartóztatás alatt a szuffragettek példáját követve, éhségstrájkba fogott; nem eszik, de büntetése nem tart annyi ideig, hogy ez alatt éhen halhatna. (Talán csak koplalási gyakorlatokat tart, hogy mikor majd muszájból kell koplalnia, már tréningben legyen. A szedőgyerek.)

— **A Társaság.** A Hadsegélyző Hivatal működéséről és jelentőségéről emlékszik meg hangulatos vezetőkikben A Társaság e heti száma címkéjű hozván a Hadsegélyző Hivatal főnökének, Kirchner Herman altábornagynak jól sikerült arcképét, Moldván Béla rajzában. Teleki Sándorné grófné Szikrák címmel elmés tárcát, Pajzs Elemér kitűnő humoros novellát, Desseffy Berta kedves elbeszélést írt, míg Dobay István a heidelbergi diákéletéről küzöl érdekes és szép képekkel illusztrált cikket. Lakatos László nagy érdekességu regényének folytatása, Hamvas József, Wlassics Tibor és Emőd Tamás versei, a Malonyai Dezsőről írt irodalmi tárcsa, valamint könyvszemle egészítik ki a sok érdekes rajzzal és fotografiával bővelkedő szám tartalma. A Társaság előfizetési ára egész évre 18 K, félévre 10 K, negyedévre 5 K. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Ritz-szálló.

— **Vasárnapi Ujság.** A lap január 16-iki száma nagyszámu és rendkívül érdekes képet közöl a Gallipoli félszigeten vívott harcokról, ottjárt tudósítójának felvételei nyomán, — e harctérről magyar lapban még nem jelept meg ilyen bő és érdekes közlemény. A sajtóhadiszállás műkiállítását is érdekes képsorozat mutatja be. Mócsary Lajosról hatalmas nekrológ szól. Szépirodalmi olvasmányok: Lakatos László és Heyking grófnő regénye, Ábrahám Ernő novellája, Szöllősi Zsigmond tárcája. Egyéb közlemények: orosz foglyok Budapest utcáin — képsorozat s a rendes heti rovatok: a háboru napjai, Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálozás stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre *öt korona*, a „Világkróniká”-val együtt *hat korona*. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetemutca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legol-

csóbb ujság a magyar nép számára, félévre *két korona 40 fillér*.

! Fürdő !

Veszprém, Hosszu-utca.

Van szerencsém a n. é. közönség nagybecsü pártolásába ajánlani a Hosszu-utcán lévő

Hoffenreich-féle fürdőt,

amelyet a **téli idényre** a higienia követelményei szerint a legnagyobb kenyelemmel rendeztem be.

Jó levegőjü meleg kabinok; zárt folyosó, hűtőző hely.

A fürdő egész nap nyitva.

A kádfürdőhöz kizárólag forrásvíz használatik!

Masszirozó és tyukszeuvágó a vendégek rendelkezésére áll.

Szives támogatást kér

Kalmár Lajosné,

mint hadbavonult férjem meghatalmazottja, fürdőbérlo.

A Török Vörös Félhold képeslevelezőlapjait 20 fillérért árusítja az Országos Bizottság (Budapest — Képviselesház.)

Legujabb gyártmányu kötőgépek, melyeken katonai téli cikkeket is lehet kötni, eladók. Körkötőgépek teljes felszereléssel á **90 koronáért**. Vevők Budapesten ingyen tanításban részesülnek.

Kötőgép gyári raktár
Budapest,

VI., Liszt Ferenc-tér 15.

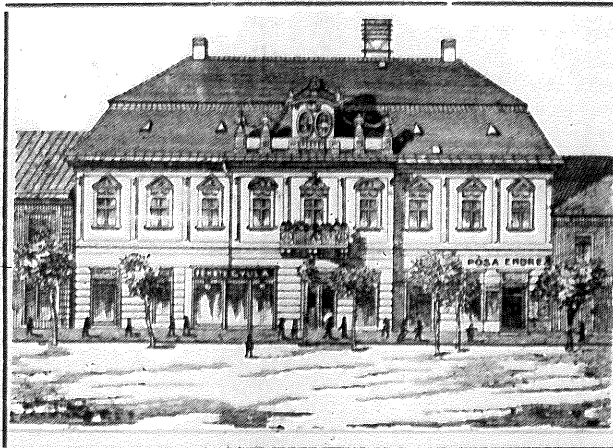
HIRDETÉSEKET
FÖLVESZ
A KIADÓHIVATAL.

Névjegyek, stb.

mindenféle

könyvnyomdai

munkákat

izlésesen

és

jutányosan

készít

PÓSA ENDRE könyvnyomdája

VESZPRÉM, Rákóczi-tér 3. szám. (Saját ház.)

Könyvkereskedés.

(Telefon 93.)

Könyvkötészet.